

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 026 155/99-2168
Signatura: bb6bs102

Oblastní pracoviště č. 02 Střední Čechy
Okresní pracoviště Rakovník

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní škola Chrášt'any, okres Rakovník
Chrášt'any 68, 270 01 Kněževs

IZO: 102 586 888

Identifikátor ředitelství: 600 055 655

Ředitelka školy: Jana Divišovská

Zřizovatel: Obec Chrášt'any, Chrášt'any 31, 270 01 Kněževs

Příslušný školský úřad: ŠÚ Rakovník, Nádražní 102/II, 269 01 Rakovník

Termín inspekce: 8. a 11. červen 1999

Inspektor: Mgr. Viktor Keller

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.
Podmínky a průběh vzdělávání.

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 24. března 1999 vydané ŠÚ Rakovník pod čj. škol./26/99, třídní knihy, záznamy z pedagogických rad, řád školy, časové tematické plány učiva zpracované učitelkami, žákovské knížky a notýsky, sešity, písemné a výtvarné práce žáků, personální dokumentace zaměstnanců školy, hospitační záznamy, přehled výchovně-vzdělávací práce školní družiny, zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce do školní družiny, docházkový sešit pro školní družinu, podkladová inspekční dokumentace pro základní školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní škola Chrášt'any je neúplná základní škola s 1. až 5. ročníkem. Ve školním roce 1998/1999 je organizována jako dvojtřídní s jedním oddělením školní družiny.

Třída	Ročník	Počet žáků	Z toho dívek
I.	1.	7	3
	2.	7	1
	Celkem	14	4

Třída	Ročník	Počet žáků	Z toho dívek
II.	3.	5	2
	4.	8	4
	5.	3	1

	Celkem	16	7
--	--------	----	---

1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Dvoupodlažní budova školy je stará více jak 160 let. Jejím zásadním technickým problémem je vlhkost zdiva v některých přízemních prostorech a poškozená podlaha ve školní jídelně.

Pro výuku jsou využívány dvě učebny, které prostorově vyhovují současnému počtu žáků. Vybavení učeben žákovským a úložným nábytkem odpovídá běžnému standardu.

Vybavení učebními pomůckami pro výuku českého jazyka a matematiky je na dobré úrovni. Didaktická technika je k dispozici v potřebném množství. Nadstandardně je škola, vzhledem k její velikosti, vybavena výpočetní technikou. V současné době jsou využívány tři osobní počítače (z toho dva škola dostala formou sponzorského daru) s výukovými programy na český jazyk a matematiku.

Používané učebnice pro výuku českého jazyka a matematiky odpovídají vzdělávacímu programu školy.

Uložení žákovských potřeb na výtvarnou výchovu není zcela ideální. Některé pomůcky (čtvrtky a papíry) jsou vlivem nevhodného skladování (v igelitových taškách na chodbě) částečně poničeny.

Prostorové podmínky pro výuku českého jazyka, matematiky a výtvarné výchovy jsou dobré, jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné. Výrazným pozitivem je velmi dobré vybavení výpočetní technikou. Celkově je vybavení školy hodnoceno jako nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin a organizace přestávek respektuje psychohygienické zásady a je v souladu s § 9 odst. 1, 2 a 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Začátky a konce vyučovacích hodin nejsou ve škole oznamovány zvoněním, v průběhu inspekce bylo opakovaně zaznamenáno prodlužování vyučovacích hodin. Relaxační aktivity byly zařazovány pouze v polovině hospitovaných hodin (převážně v 1. a 2. ročníku). V době přestávek jsou dodržovány dozory dle stanoveného rozpisu, pohyb žáků po budově školy není nijak omezován.

Vybavení pracovních míst žáků a učitelek je na běžné úrovni. Výška některých žákovských stolků a židlí však neodpovídá antropometrickým požadavkům.

Světelné a tepelné podmínky jsou dobré, ve všech hospitovaných hodinách bylo dbáno na řádné větrání učeben. V době inspekce byly prostory školy čistě uklizeny, interiéry byly vyzdobeny žákovskými pracemi.

Pitný režim není školou zajišťován, ve většině případů si žáci nosí nápoje z domova.

Z hlediska psychohygienických podmínek jsou pozitiva a negativa zhruba v rovnováze, škola je v této oblasti hodnocena jako průměrná.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve škole působí celkem včetně ředitelky školy tři učitelky. Ředitelka školy a třídní učitelka II. třídy pracují na plný úvazek. Obě splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle § 2 odst. 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace

výchovných poradců. Další pedagogická pracovníce pracuje na 0,23 úvazku jako učitelka a na 0,78 pracovního úvazku jako vychovatelka školní družiny. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků dle ustanovení výše uvedené vyhlášky pro učitelství v 1. až 5. ročníku základní školy nespĺňuje, pro vychovatelství splňuje.

Výuka českého jazyka a matematiky je ve škole plně zajištěna učitelkami s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výtvarné výchovy je 66,7 % vyučovacích hodin odučeno učitelkou s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, 33,3 % hodin učitelkou bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Průměrná délka praxe pedagogických pracovníků je 21 let. Z hlediska věkové struktury není složení pedagogického sboru ideální. Průměrný věk pedagogického sboru je 45 let. Jedna z učitelek dovrší věk na odchod do důchodu v průběhu tohoto kalendářního roku. Druhá učitelka, která do školy poměrně komplikovaně dojíždí, přechází po skončení tohoto školního roku na 2. ZŠ Rakovník. Vychovatelka školní družiny má uzavřenu pracovní smlouvu na dobu zástupu za mateřskou dovolenou.

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků je dobrá. Z hlediska věkové skladby a stability však není složení pedagogického sboru optimální. Celkově jsou personální podmínky pro výuku sledovaných předmětů hodnoceny jako průměrné.

4 Plnění učebních osnov

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Dle zápisů v třídních knihách a zjištění z hospitací jsou při výuce českého jazyka, matematiky a výtvarné výchovy učební osnovy plněny.

Předložené časové tematické plány učiva zpracované učitelkami odpovídají učebním osnovám, byly zpracovány v souladu s pokynem MŠMT ČR čj. 25 018/98-22 (úpravy a doplňky pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola).

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neplnění učebních osnov.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk

Hospitované hodiny měly stanovený jasný cíl, byly zaměřené na opakování a procvičování učiva.

Hodiny v 1. a 2. ročníku se vyznačovaly pestrou náplní, střídáním činností, které na sebe logicky navazovaly a doplňovaly se. Dobře byla střídána přímá a nepřímá práce v odděleních. Velmi často byly vhodně uplatňovány mezipředmětové vztahy. Využívány byly učební pomůcky. Žáci pracovali převážně aktivně a se zájmem. V jedné z hodin byla efektivně využita skupinová práce. Nenásilně byly zařazovány relaxační aktivity. Žáci byli v hodinách průběžně hodnoceni, v závěru bylo provedeno celkové zhodnocení jejich práce.

Organizační pokyny v jedné z hospitovaných hodin ve 3. až 5. ročníku nebyly učitelkou zadávány naprosto přehledně, některými žáky nebyly zcela respektovány, což vedlo až k drobné nekázní některých žáků. Při použité metodě řízeného rozhovoru nebyla všemi žáky dodržována základní pravidla diskuse. Kladem bylo zařazení samostatné práce, při které se žáci učili vyhledávat informace v učebnici a dalších publikacích. Zásadním nedostatkem bylo prodloužení vyučovací hodiny o více než 10 minut. V hodině čtení ve 3.

ročníku převažovala poměrně dlouhotrvající souvislá hlasitá četba jednotlivých žáků. Velmi vhodně bylo učitelkou provedeno hodnocení úrovně četby žáků, které mělo motivační charakter. Z rozboru písemností vyplynulo, že žáci s diagnostikovanou vývojovou poruchou učení jsou hodnoceni s přihlédnutím k tomuto postižení při výroční klasifikaci. Při zadávání písemných prací, psaní diktátů a průběžném hodnocení není stupeň a charakter zjištěné vady u těchto žáků většinou zohledňován.

Na základě studia dokumentace a zjištění z hospitací je výuka českého jazyka celkově hodnocena jako průměrná.

Matematika

Hospitováno bylo v obou třídách celkem ve dvou vyučovacích hodinách zaměřených na opakování a procvičování učiva. V obou byly drobné nedostatky z hlediska organizace času v závěru hodin (prodlužování hodin přes přestávku). Z hlediska kvality výuky měly hodiny rozdílnou úroveň.

V I. třídě se často střídaly činnosti, žáci byli dobře motivováni a po většinu času také aktivně zapojeni. V některých fázích hodiny byl uplatněn individuální přístup, zařazeny byly mezipředmětové vztahy. Vhodně byly využívány učební pomůcky a práce s výukovým programem na osobním počítači. Motivačně působilo průběžné a závěrečné hodnocení práce.

V hodině ve II. třídě byly patrné dílčí organizační nedostatky v rozvržení práce všech žáků jednotlivých ročníků. Při samostatné práci byly u některých žáků zřetelné nedostatky v provádění základních geometrických konstrukcí a výpočtů. K motivaci byly zařazovány soutěživé prvky a průběžné hodnocení žáků, závěrečné zhodnocení práce však chybělo. Učební pomůcky byly využívány v menší míře, kladem bylo zařazování jednoduchých úloh na rozvoj matematické představivosti.

Frekvence průběžné klasifikace v notýscích a žakovských knížkách je přiměřená v I. třídě, ve II. třídě je nižší a nepravidelná.

Na základě studia dokumentace a zjištění z hospitací je výuka matematiky celkově hodnocena jako průměrná.

Výtvarná výchova

Ve všech třech hospitovaných hodinách byla patrná snaha vyučujících dobře se na výuku připravit. V úvodu hodin učitelky žáky dobře motivovaly. Nedostatky se projevily při zadávání organizačních pokynů v I. třídě, kdy se vyučující nepodařilo udržet pozornost všech žáků a důsledkem pak byla nekázeň některých žáků. Pouze v jedné třídě měli žáci možnost výběru námětu a volby použité techniky. Pozitivem bylo využití didaktické techniky ve II. třídě k navození celkové tvůrčí atmosféry a zařazení netradiční formy výtvarného ztvárnění (využití dvou osobních počítačů). Při samostatné práci byla většina žáků aktivní, pracovala se zájmem. V závěru jedné vyučovací jednotky nebyla zajištěna činnost pro žáky, kteří již ukončili práci. Hodnocení výtvarných prací ve II. třídě bylo velice obecné, pro další rozvoj výtvarného citění žáků málo přínosné, v I. třídě nebylo provedeno vůbec. Ve II. třídě chybí v žakovských knížkách informace pro rodiče o průběžné klasifikaci a hodnocení žáků ve výtvarné výchově.

Žakovské výtvarné práce jsou využívány na výzdobu učeben a dalších prostor školy.

Na základě zjištění z hospitací a rozboru výtvarných prací je výuka výtvarné výchovy celkově hodnocena jako průměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Průběžná klasifikace v žákovských knížkách a notýscích žáků i klasifikace na vysvědčeních naznačuje dobré výsledky vyučování u většiny žáků. Za 1. pololetí školního roku 1998/1999 všichni žáci školy prospěli, z toho sedm žáků (23,3 %) se samými jedničkami a devět žáků (30 %) s trojkami. Žádný žák nebyl klasifikován dostatečnou. V průběhu hospitací vykazovali žáci školy většinou průměrné znalosti a dovednosti. Závažné nedostatky ve znalostech má žák 1. ročníku, který na školu přešel v květnu tohoto roku ze Základní školy Mělník - Pšovka.

Ustanovení řádu školy, obsahující jak práva, tak i povinnosti žáků, vytváří předpoklad pro rozvoj osobnosti žáků. Řád školy však není zcela aktualizován, obsahuje ustanovení, která v současné době již nejsou platná (např. zajišťování svačin a pitného režimu pro žáky školy, přivázení svačin školnicí). Ve škole nebyly zaznamenány výrazně negativní jevy (záškoláctví, šikanování apod.). Při hodnocení chování žáků za 1. pololetí tohoto školního roku nebylo uděleno žádné výchovné opatření.

V průběhu inspekce bylo chování a jednání většiny žáků bezproblémové. Pouze výjimečně byly zaznamenány případy nevhodného chování žáka školy ke spolužákovi. Ve dvou vyučovacích hodinách se však projevila nepozornost a drobná nekázeň některých žáků.

Z hlediska výsledků vyučování, rozvoje osobnosti, utváření všeobecné kulturnosti, hodnotových orientací a postojů žáků je škola hodnocena jako průměrná.

7 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní družina (IZO: 114 100 063). Školní družina má jedno oddělení, ve kterém je zapsáno 29 žáků a v některých dnech bývá současně přítomno více než 25 žáků (např. 6. května 26 žáků, 11. května 28 žáků, 18. května 26 žáků, 3. června 26 žáků), čímž je porušeno ustanovení § 2 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech.

Školní družina využívá vlastní místnost, ve které je vyčleněn prostor na relaxaci a na řízené činnosti. Nedostatkem, vzhledem k počtu žáků navštěvujících školní družinu, je pouze 16 pracovních míst u stolků. Vybavení školní družiny hrami a hračkami odpovídá běžnému standardu, na nižší úrovni je vybavení spotřebními materiály na výtvarné a pracovní činnosti žáků.

Z dokumentace školní družiny stanovené § 9 odst. 1 výše uvedené vyhlášky je řádně a přehledně veden přehled výchovně-vzdělávací práce a docházkový sešit. Některé zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce do školní družiny, jsou neúplně vyplněné (není uvedena škola a okres, údaje o odchodu ze školní družiny).

Řád školní družiny neobsahuje informace o době provozu. Tyto údaje byly nepřesně uvedeny v rozvrhu činností školní družiny. Vlastní aktivity školní družiny jsou pestré, zahrnují činnosti řízené (např. hudební, výtvarné, přírodovědné, tělovýchovné), zájmovou činnost rekreační i přípravu na vyučování.

Dle § 19a zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, je obcí od rodičů nebo jiných zákonných zástupců vybírán příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů školní družiny ve výši 40 Kč měsíčně.

Činnost školní družiny je celkově hodnocena jako průměrná.

ZÁVĚRY

Hodnocení:

Prostorové podmínky pro výuku českého jazyka, matematiky a výtvarné výchovy jsou spíše nadprůměrné, úroveň vybavení je nadprůměrná, psychohygienické a personální podmínky jsou průměrné.

Učební osnovy jsou ve sledovaných předmětech plněny. Na základě hospitační činnosti a studia prací žáků je výuka českého jazyka, matematiky a výtvarné výchovy hodnocena jako průměrná. Z hlediska výsledků vyučování a rozvoje osobnosti žáků je škola hodnocena jako průměrná.

Podmínky pro činnost školní družiny, vedení dokumentace školní družiny a její vlastní aktivity jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Při inspekční činnosti bylo zjištěno porušení obecně platných právních předpisů v jednom případě.

Celkově je škola ve sledované oblasti (podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti) hodnocena jako průměrná.

(razítko)
Česká školní inspekce
okresní pracoviště, Nádražní 102/II
Rakovník, 269 01

Podpis inspektora:

Viktor Keller v. r.

V Rakovníku dne 15. června 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne 17. června 1999

(razítko)
Základní škola Chrástany
okres Rakovník

Podpis ředitelky školy

Jana Divišovská v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Chrástany	28. června 1999	171/99
Školský úřad: ŠÚ Rakovník	28. června 1999	Kusmierczyková v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
24. června 1999	166/99	Připomínky k obsahu inspekční zprávy.